

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział I	
Frazeologia a językowy obraz świata	11
1. Czeska koncepcja frazeologii	11
2. Koncepcja Františka Čermáka opisu przysłów	19
3. Sposoby rekonstrukcji językowego obrazu świata	26
Rozdział II	
Pojęcia uniwersalne	36
1. Czeskie frazeologizmy z komponentem <i>čas/doba</i>	36
1.1. Czas jako kategoria nie tylko językowa	36
1.2. Czas absolutny	39
1.3. Czas relatywny	43
1.4. Frazeologizmy ujmujące czas absolutny i/lub czas relatywny	45
1.5. Czas społeczno-kulturowy	48
2. Czeskie frazeologizmy z komponentem <i>pravda</i>	53
2.1. Filozoficzne teorie prawdy	54
2.2. Prawda językowa i sposób jej badania	59
2.3. Historyczno-językowy punkt wyjścia opisu prawdy	61
2.4. Prawda jako zgodność wypowiedzi z rzeczywistością (teoria klasyczna lub koherencyjna)	62
2.5. Prawda jako system norm społecznych (teoria pragmatyczna)	63
2.6. Relacyjność prawdy (teoria pragmatyczna)	67
Rozdział III	
Obraz człowieka	69
1. Czeskie frazeologizmy z semem ŽENA	70
1.1. Pozycja społeczna	73
1.2. Kobieta jako obiekt męskiego pożądania	76
1.3. Cechy wewnętrzne – nieskazitelnosc jako cecha pierwotna kobiety	78
1.4. Cechy wewnętrzne – wewnątrz kobiety nie zawsze jest nieskazitelne	81
1.5. Wygląd zewnętrzny – piękno jako stereotypowa cecha kobiety	85
1.6. Wygląd zewnętrzny – kobieta nie zawsze jest piękna	88
1.7. Postaci mityczne	88

2. Czeskie frazeologizmy z semem MUŽ	89
2.1. Pozycja społeczna	92
2.2. Mężczyzna jako obiekt kobiecego pożądania	96
2.3. Cechy wewnętrzne pozytywne – stuprocentowy mężczyzna	98
2.4. Cechy wewnętrzne negatywne – niespełniony sen	101
2.5. Wygląd zewnętrzny pozytywny – chłop jak dąb	103
2.6. Wygląd zewnętrzny negatywny – starzec i zaniedbany chłopak	104
3. Czeskie frazeologizmy z semem DÍTĚ	105
3.1. Cechy wewnętrzne	107
3.2. Wygląd zewnętrzny	108
Rozdział IV	
Frazeologia w literaturze	110
1. Frazeologia biblijna w poezji Jiřego Ortena	111
1.1. Cytaty	115
1.2. Modyfikacje związków frazeologicznych z tekstu biblijnego	116
1.3. Nowe związki frazeologiczne.	119
2. Frazeologia w aforyzmach	121
2.1. Związki frazeologiczne w postaci kanonicznej	123
2.2. Sposoby modyfikacji związków frazeologicznych	126
2.2.1. Modyfikacje gramatyczno-leksykalne związków frazeologicznych	127
2.2.2. Modyfikacje kontekstowo-semantyczne	130
2.3. Nowe związki frazeologiczne.	131
Rozdział V	
Frazeologia w glottodydaktyce	133
1. Akt komunikacji z treścią dodaną	133
2. Włączenie frazeologizmów do procesu dydaktycznego	136
3. Aspekt strukturalny związków frazeologicznych w glottodydaktyce	138
4. Aspekt semantyczny związków frazeologicznych w glottodydaktyce	143
5. Aspekt pragmatyczny związków frazeologicznych w glottodydaktyce	155
Zakończenie	160
Nota wydawnicza	163
Bibliografia	165
Indeks jednostek frazeologicznych	191
Indeks nazwisk	207
Summary	211